

18/46

Uitspraak van het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen.

Het College van Toezicht van het Nederlands Instituut van Psychologen, hierna te noemen het College, heeft het volgende overwogen en beslist ten aanzien van de bij e-mail van 29 oktober 2018 door mevrouw A, hierna te noemen klagster, ingediende klacht tegen mevrouw drs. B, hierna te noemen verweerster, lid van het Nederlands Instituut van Psychologen, en ingeschreven in de NIP-registers A & O psycholoog NIP en psycholoog NIP.

I Het verloop van de procedure

Het College heeft kennisgenomen van:

- het klaagschrift d.d. 29 oktober 2018;
- het verweerschrift d.d. 13 november 2018;
- de e-mails d.d. 20 en 21 december 2018 van klagster, waarin zij mededeelt dat zij zich ter zitting zal laten vergezellen door haar vertrouwenspersoon en gemachtigde de heer C;
- de e-mail d.d. 21 januari 2019 van verweerster, waarin zij te kennen geeft dat zij zich ter zitting zal laten vergezellen door haar collega en vertrouwenspersoon mevrouw C.

De mondelinge behandeling van de klacht heeft plaatsgevonden ter zitting van het College van 15 mei 2019, waarbij klagster en verweerster aanwezig waren. Verweerster werd vergezeld door mevrouw D voornoemd. De heer C was verhinderd.

II De feiten

Op grond van de stukken en van hetgeen ter zitting heeft plaatsgevonden kan van het volgende worden uitgegaan.

II 1. Klagster heeft zich in 2014 tot verweerster gewend met het verzoek te bemiddelen bij het weer in contact komen met haar moeder, met wie klagster al enige tijd geen contact meer had.

II 2. Verweerster heeft namens klagster een brief geschreven aan klagsters moeder, hierna te noemen moeder, en heeft in het bijzijn van klagster telefonisch contact gehad met moeder. Klagster is in 2014 twee keer bij verweerster geweest. Daarna is er geen contact meer geweest tussen klagster en verweerster.

II 3. In maart 2018 heeft moeder contact gezocht met verweerster. Moeder en haar moeder, hierna te noemen oma, hebben een gesprek met verweerster gehad.

II 4. Op verzoek van moeder heeft verweerster op 23 april 2018 een verslag opgesteld, dat door verweerster en moeder is ondertekend.

Dit verslag luidt als volgt:

“Gesprekken met mevrouw (moeder) n.a.v. een verzoek van haar dochter A aan ondergetekende om contact te kunnen herstellen na de verstoorde relatie (2011) met haar moeder en oma.

In oktober 2014 kwam dochter A bij mij met het verzoek contact op te nemen met haar moeder (...), omdat zij bang was voor de reacties als zij zelf contact op zou nemen vanwege slechte acties van haar

in het verleden. Zij zei dat ze slechte dingen had gedaan, waardoor haar moeder in de problemen was gekomen, terwijl haar moeder en oma goed voor haar waren geweest, maar dit weer goed wilde maken en niet op geld uit was. Zij gaf aan dat haar moeder altijd goed voor haar was geweest en dat zij en haar oma lieve mensen waren.

Vervolgens heb ik per brief mevrouw ... (moeder) verzocht contact met mij op te nemen. Daar ik geen reactie kreeg, heb ik telefonisch contact gezocht. Hierop reageerde mevrouw ... (moeder) in eerste instantie argwanend. Later begreep ik dat dit te maken had met wat de acties van haar dochter in het verleden met haar gedaan hadden.

Mevrouw ... (moeder) gaf te kennen geen behoefte te hebben aan contact met haar dochter, omdat zij haar niet vertrouwde, vanwege wat zij haar in het verleden had aangedaan, o.a. Hierna heb ik geen contact meer met A gehad. Adres en persoonsgegevens van A had – en heb – ik niet gekregen.

Uit gesprekken met ... (moeder) begreep ik dat er veel is gebeurd in het verleden. Hierdoor kreeg ik meer inzicht in wat er precies was voorgevallen, o.a. de opslag van inboedel, sieraden, enz. Terwijl A hierover in meer algemene termen had gesproken en niet volledig was geweest. Iets wat toen ook niet hoefde, omdat ik alleen intermediair was om het contact tussen dochter, moeder en oma te herstellen.

In mijn contacten met ... (moeder) werd mij duidelijk dat zij, ... (moeder) en haar moeder, nog steeds hinder ondervinden van de acties en reacties van A. (moeder) ervaart dit als stalken en dit beheerst haar persoonlijk functioneren en welbevinden. Het ontregelt hun leven op dit moment.

.... (moeder) wil dat A stopt met zich slachtoffer te voelen en dat zij haar verantwoordelijkheid neemt. Dus, niet alleen zegt dat ze de financiële schuld op zich neemt, maar deze ook daadwerkelijk terugbetaalt aan zowel ... (moeder) als aan oma. Verder wil ... (moeder) een contactverbod voor A, omdat haar moeder (oma) – en zichzelf – veel hinder ondervindt van het gedrag en de acties van A. Zij leven voortdurend in angst over mogelijke acties van A aan hun adres.

Opgesteld te Amsterdam, 23 april 2018 door drs. B, Psycholoog-coach in samenspraak met E.”

II 5. Moeder heeft klaagster gedagvaard. In de gerechtelijke procedure heeft moeder stukken overgelegd, waaronder het verslag van verweerster van 23 april 2018.

III Het standpunt van klaagster en de klacht

De klacht houdt in, zakelijk weergegeven, dat verweerster in strijd met de Beroepscode heeft gehandeld om de volgende redenen.

Klaagster stelt dat verweerster door het opstellen van deze verklaring en het verstrekken daarvan aan moeder de vertrouwelijkheid heeft geschonden, die zij in acht had moeten nemen, nu klaagster destijds haar cliënt was.

IV Het standpunt van verweerster

Verweerster heeft de klacht gemotiveerd betwist en daartoe onder meer, zakelijk weergegeven, het volgende gesteld.

IV 1. Verweerster stelt dat er geen sprake is geweest van een psychologische hulpvraag die heeft geresulteerd in een hulpverleningsrelatie tussen haar en klaagster, maar dat zij uitsluitend is ingegaan op een bemiddelingsverzoek van de kant van klaagster, dat zich beperkte tot het verzoek om contact te leggen met moeder. Volgens verweerster heeft klaagster haar ook geen persoonlijke gegevens

verstrekt, zoals achternaam, geboortedatum en adresgegevens. Verweerster stelt zich op het standpunt dat zij niet als psycholoog heeft gehandeld.

IV 2. Volgens verweerster heeft zij zich beperkt tot het verwoorden van gegevens die bij beide partijen bekend waren, en heeft zij zowel bij klaagster als bij moeder aan hun respectievelijke verzoeken voldaan, waarbij zij slechts de boodschapper van hun beider verhaal was, maar is zij desondanks verstrikt geraakt in een ingewikkelde (familie)relatie die zij niet had voorzien. Naar haar zeggen heeft zij het verzoek van moeder om op papier te zetten wat er tussen haar en klaagster speelde, opgevat als een roep om haar te helpen bij het verwoorden van de tussen moeder en klaagster bestaande problemen, teneinde dat te kunnen gebruiken voor een bemiddeling.

IV 3. Volgens verweerster heeft zij het bewuste verslag van 23 april 2018 in het bijzijn van en in samenspraak met moeder opgesteld en heeft zij moeder daarom ook mede laten tekenen.

IV 4. Verweerster zegt het te betreuren dat moeder met het verslag naar buiten is getreden.

V De overwegingen van het College

Ten aanzien van de klacht overweegt het College als volgt.

V 1. Ten aanzien van de ontvankelijkheid.

V 2. Nu verweerster zich op het standpunt heeft gesteld dat zij in deze niet als psycholoog heeft gehandeld, zal het College zich eerst uitspreken over de vraag of klaagster ontvankelijk is in haar klacht, met andere woorden of verweerster beroepsmatig heeft gehandeld in de zin van artikel 1.1 van de Beroepscode 2015, hierna te noemen de code, en of haar handelwijze kan worden getoetst aan de code.

V 3. Ingevolge artikel 2.1.3 lid 1 van het Reglement voor het Toezicht neemt het College van Toezicht geen klacht in behandeling als de klager daarbij geen belang heeft, tenzij naar het oordeel van het College behandeling van de klacht in het belang is van de psychologie of de psychologiebeoefening. Volgens lid 2 van dit artikel wordt een klager geacht belang te hebben wanneer hij voldoet aan de begripsomschrijving van betrokkene zoals vastgelegd in de code.

V 5. De definitie van betrokkene in artikel 1.2 van de code, luidt als volgt:

“Elke persoon die direct of indirect is betrokken bij het beroepsmatig handelen van de psycholoog of die daardoor in zijn belangen wordt geraakt; zoals de cliënt, de partner en naaste verwanten van de cliënt, de opdrachtgever, de collega, student, proefpersoon, et cetera.”

Volgens artikel 1.1 van de code houdt beroepsmatig handelen in: *“Alle handelingen die de psycholoog verricht wanneer hij optreedt in de hoedanigheid of functie van psycholoog of gebruik maakt van de aanduiding psycholoog; hieronder valt de professionele relatie, het optreden als wetenschappelijk onderzoeker, docent, supervisor, in de media et cetera.”*

V 6. Klaagster heeft ter zitting verklaard dat zij voor haar hulpvraag bewust naar een psycholoog heeft gezocht en dat zij via google meerdere psychologen heeft gevonden, van wie verweerster de enige was die bereid was haar te helpen.

Het College heeft voorts geconstateerd dat boven het verslag van 23 april 2018 staat:

B
PSYCHOLOOG, COACH, X

en onder het verslag:

“Opgesteld te X, 23 april 2018 door drs. B, Psycholoog-coach in samenspraak met ... (moeder).”

Gelet op het vorenstaande concludeert het College dat verweerster beroepsmatig heeft gehandeld in de zin van de code.

V 7. Voorts is het College van oordeel dat klagster kan worden gekwalificeerd als betrokkene bij dit beroepsmatig handelen van verweerster.

V 8. Klagster is gelet op het vorenstaande ontvankelijk in haar klacht.

V 9. Ten aanzien van de inhoud van de klacht.

V 10. Naar het oordeel van het College voldoet het door verweerster opgestelde verslag aan de definitie van rapportage als vermeld in artikel 1.16 van de code, welke definitie als volgt luidt:

“Alle tot één of meer personen herleidbare bevindingen, beoordelingen of adviezen, die mondeling of schriftelijk worden uitgebracht.”

V 11. Het verslag bevat meerdere passages over klagster, een gewezen cliënt van verweerster, zoals de volgende:

“In oktober 2014 kwam dochter A bij mij met het verzoek contact op te nemen met haar moeder (...), omdat zij bang was voor de reacties als zij zelf contact op zou nemen vanwege slechte acties van haar in het verleden. Zij zei dat ze slechte dingen had gedaan, waardoor haar moeder in de problemen was gekomen, terwijl haar moeder en oma goed voor haar waren geweest, maar dit weer goed wilde maken en niet op geld uit was. Zij gaf aan dat haar moeder altijd goed voor haar was geweest en dat zij en haar oma lieve mensen waren.”

“Zij zei dat zij slechte dingen had gedaan, waardoor haar moeder in de problemen was gekomen, terwijl haar moeder en oma goed voor haar waren geweest, maar dit weer goed wilde maken en niet op geld uit was.”

“Uit gesprekken met ... (moeder) begreep ik dat er veel is gebeurd in het verleden. Hierdoor kreeg ik meer inzicht in wat er precies was voorgevallen, o.a. de opslag van inboedel, sieraden, enz. Terwijl A hierover in meer algemene termen had gesproken en niet volledig was geweest.”

“In mijn contacten met ... (moeder) werd mij duidelijk dat zij, ... (moeder) en haar moeder, nog steeds hinder ondervinden van de acties en reacties van A. (moeder) ervaart dit als stalken en dit beheerst haar persoonlijk functioneren en welbevinden. Het ontregelt hun leven op dit moment.”

“Verder wil ... (moeder) een contactverbod voor A, omdat haar moeder (oma) – en zijzelf – veel hinder ondervindt van het gedrag en de acties van A. Zij leven voortdurend in angst over mogelijke acties van A aan hun adres.”

V 12. Artikel 71 van de code luidt als volgt:

“In het directe contact met de betrokkene(n) gaan psychologen een vertrouwensrelatie aan. Daarom zijn psychologen verplicht tot geheimhouding van hetgeen hen uit hoofde van de uitoefening van hun beroep ter kennis komt, voor zover die gegevens van vertrouwelijke aard zijn. Onder deze verplichting valt ook het professionele oordeel van psychologen over de betrokkene. De geheimhoudingsverplichting blijft na beëindiging van de professionele relatie bestaan.”

Naar het oordeel van het College heeft verweerster in strijd met dit artikel vertrouwelijke gegevens, zoals weergegeven in de eerste twee citaten, die zij van haar gewezen cliënte, klagster, had vernomen, gedeeld met klagsters moeder en oma.

V 13. Daarnaast heeft verweerster gehandeld in strijd met artikel 96 van de code, door uitspraken over klagster, thans een derde, te doen, zonder dat verweerster het door haar gestelde uit eigen waarneming of onderzoek had verkregen en zonder dat klagster voor het verstrekken van die gegevens gerichte toestemming had gegeven. Het College doelt hierbij op de uitspraken van verweerster aangaande hinderlijk gedrag en hinderlijke acties van de kant van klagster.

V 14. Tenslotte heeft verweerster in strijd met artikel 51 van de code nagelaten het vermengen van professionele rollen te vermijden, door eerst hulp te verlenen aan klagster en vervolgens aan klagsters moeder. Daarbij heeft verweerster nagelaten daarover duidelijkheid te scheppen tegenover de betrokkenen.

V 15. Het College komt tot de slotsom dat de klacht gegrond is. Verweerster heeft door haar handelwijze, die weliswaar volgens haar verklaring ter zitting was ingegeven vanuit de wens zowel klagster als moeder te helpen, de artikelen 51, 71 en 96 van de code overtreden. Het College acht dan ook de maatregel van waarschuwing passend.

VI De beslissing

Het College van Toezicht:

- verklaart de klacht gegrond als voormeld;
- waarschuwt verweerster.

Aldus gewezen op **15 mei 2019**

door:

mr. J.P. Fokker, voorzitter, mr. T.A. Leenhouts-Strijker, secretaris, drs. R. Beer, dr. G.T.M. Mooren, prof. dr. M.J.M. van Son, leden

en ondertekend door de voorzitter,

J.P. Fokker